

זיהירות!

"היסטוריה" באינטרנט

רשת האינטרנט פתחה בפני כל אדם משאבי ידע אינסופיים. מידע שבעבר צריך היה לנבור אחריו בספריות ובאנציקלופדיות, זמין כיום ברשת לכל דורש. ייסודו והתפתחותו של אתר ויקיפדיה מהווה קפיצת מדרגה נוספת, והוא מאפשר לנו להגיע במסגרת אתר אנציקלופדי אחד למאגר מידע אדיר, מסודר בצורה אנציקלופדית וזמין. אלא שהתפתחות הטכנולוגית הזו טומנת בחובה סכנה לא קטנה.

סא"ל (במיל') עודד מגידו

כל אחד יכול להקים אתר ברשת האינטרנט ולכתוב בו כל העולה על רוחו. גם לויקיפדיה, עם כל מערכי הבקרה שקיימים במסגרתה, יכול להשתרב לא מעט מידע שגוי, אם בשל חוסר דיוק של כותבי הערכים ואם בכוננת מכוון. אחד התחומים שבהם במיוחד יכול הקורא התמים,

או מחפש המידע, ליפול בבור הטעות האקראית או המכוונת, הוא בתחום ההיסטוריוגרפיה. במצב הקיים כיום ברשת האינטרנט, השער פתוח בפני שרלטנים, חובבנים או מטעים בזדון, ואחת הדוגמאות הבולטות לכך הם אתרי הכחשת השואה. החשש הוא, כמובן,

שקוראים תמימים ייתפסו למצגי שווא ולכתובה היסטורית בלתי אחראית, ותיאור אירועים מוטעה ומטעה יהפוך בדרך פופולרית להיסטוריה מקובלת ו"אמינה".
כותב שורות אלה מנהל מזה שנים רבות מאבק עם הניסיון (המוצלח עד היום) של יוצאי

גדוד 890 במלחמת יום הכיפורים לנכס לעצמם באופן בלעדי את קרב החווה הסינית (*). הקרב של גדוד 890 בפאתי החווה הסינית היה אפיזודה טראגית, ודאי לא מרכזית ולא מכרעת, במהלך המערכה בחווה הסינית, אולם בתודעה הציבורית התקבע הקרב של גדוד 890 כקרב העיקרי והמכריע במערכת החווה הסינית. כותב שורות אלה ניהל מערכה לא פשוטה כדי לגרום לכך שתיאורי קרב החווה הסינית בערכים הרלבנטיים באנציקלופדיית ויקיפדיה ובאנציקלופדיית Ynet, יציגו נכונה את השתלשלות המערכה בחווה הסינית ואת המשקל היחסי של היחידות שהשתתפו בו ונשאו בעולו.

במסגרת "פטרול" ברשת האינטרנט לאיתור אתרים נוספים העוסקים בקרב החווה הסינית, עליתי על אתר של יוצאי גדוד 890 שנקרא "מדממים בחווה הסינית – הסיפור האמיתי והמלא". תקצר היריעה כאן מלתאר את רדידותו ושטחיותו של האתר ואת כמות הטעויות, אי הדיקים, אי הידע ואי הבנת המערכה צומת המתיימר כאמור להציג את הסיפור האמיתי והמלא של הקרב בחווה הסינית, ולא הייתי מטריח את קוראי "שריון" אילו בכך הסתכמו הדברים. אלא שבתוך גיבוב הדברים המופיע באתר זה, מופיע סיפור שאי אפשר לעבור עליו לסדר היום, והוא תיאור מעוות וחסר שחר של לחימתה של פלוגת ח' ("חריף") בפיקודו של סרן יוחי גלעד ז"ל, מגדוד 599 (חטיבה 421), בליל 15-16 באוקטובר 1973.

במסגרת הקצאת הכוחות למבצע "אבירי

לב", הוקצתה פלוגה ח' לחטיבת צנחני המילואים 247 (חטיבת דני מט). החטיבה נועדה לצלוח את תעלת סואץ בסירות חי"ר ולתפוס ראש גשר בגדה המערבית של התעלה, כדי לאפשר בהמשך צליחת כוחות משוריינים שיעתיקו את המלחמה לעומק מצרים. פלוגה ח' נועדה להוביל את השדרה החטיבתית של חטיבת הצנחנים, אשר נעו בזחל"מים עמוסי לוחמים וסירות בצירי "עכביש-לכסיקון-נחלה", לאזור הצליחה שבין 2 מעוזי "מצמד" (דור סואר), מצפון לאגם המר הגדול. פלוגה ח' מילאה את משימתה העיקרית והובילה את חטיבת הצנחנים לאזור הצליחה המתוכנן.

באותן שעות התחולל קרב קשה על פתיחת צומת כביש התעלה (ציר "לכסיקון") עם ציר הרוחב "טרטור", שבו אמורים היו להגיע אמצעי הצליחה לכוחות המשוריינים, ובראשם גשר הגלילים. צומת "טרטור-לכסיקון" נמצא ממש מדרום למערך העיקרי של הדיוויזיה המצרית (דיוויזיה 16) שהייתה פרוסה במרחב "מיסורי – החווה הסינית", ומאחר והיווה צומת אסטרטגית שחשיבותה הייתה ברורה ללא ספק גם לפיקוד המצרי, בנו המצרים סביב הצומת מגנן נ"ט גדודי חזק שכלל טנקים, אמצעי נ"ט, חי"ר ומיקוש.

צומת "טרטור-לכסיקון" נמצא בגזרת חטיבה 14. משימת החטיבה הייתה לכבוש את כל מרחב הצליחה ולפתוח את צירי התנועה "עכביש", "לכסיקון", "נחלה" ו"טרטור" כדי לאפשר את צליחת חטיבת הצנחנים לצליחה ובהמשך את הנעת אמצעי הגישור לכוחות השריון. בשל ההפתעה, עברו שני גדודי החוד של חטיבה 14 – גדס"ר 87 וגדוד 79 עם חפ"ק המח"ט, את הצומת ללא תקלות. אולם מיד לאחר מכן התעורר המגנן המצרי וגדוד 184 כבר עבר את הצומת, כשהוא סופג בה אבדות

קשות. היחידות הבאות של החטיבה ניסו במשך כל הלילה, במסגרת מספר התקפות, לפרוץ את הצומת, אך לא הצליחו למוטט את המגנן המצרי. בתוך כך הגיעה גם פלוגה ח' לאזור הצומת ונקלעה בתוכה לקרב קשה.

וכך מתאר אתר "מדממים בחווה סינית" את הקרב של פלוגה ח':

"איך הושמדה כליל פלוגת הטנקים של סרן יוחאי גלעדי על ידי כוחותינו; דו"צ קטלני בצומת טרטור-לכסיקון; ערפל קרב או רשלנות פושעת; מי שמונה ליו"ר ועדת הצל"שים והעיתורים האלוף צנחנים [כך במקור – ע' מ'] דני מט אחראי לכאורה על טבח פלוגת טנקים שהייתה מסופחת אליו, נשלחו בעלטה כבדה ללא תיאום. לא היו ניצולים, אפילו לא אחד..."

הואיל ודני מט לא נזקק יותר לפלוגת הטנקים, תחת הפיקוד של סרן יוחאי גלעדי ז"ל, שסופחה אליו, והואיל ודני מט החליט שפלוגת הטנקים לא תחצה איתו את התעלה לצד המערבי במסגרת השלב הזה של מבצע אבירי לב, והואיל ושמע דני מט, שלאמנון רשף יש בעיות קשות עם דיוויזיה 16 המצרית בצומת טרטור לכסיקון, שלח דני מט את הפלוגה הזאת אל עבר אמנון רשף בעלטה, במדבר, והואיל ואף אחד לא טרח לתאם ולדע את אמנון רשף, אמנון רשף, מצידו, לא לקח סיכון והשמיד, בלי ידיעתו ובלי אשמתו, ביעילות את פלוגת הטנקים הזאת בפיקוד סרן יוחאי גלעדי עד האחרון שבהם, מהפלוגה הזאת לא היו ניצולים, אפילו לא אחד, כולם הרגוים, יהי זכרם ברוך."

עורך האתר, בכתיבה לא אחראית אשר איננה מבוססת על עובדות, מרשל על ידי כוחותינו, וכי כל חיילי הפלוגה עד לאחרון שבהם נהרגו. לצערי עלי להוסיף, כי לסגנון הכתיבה הזה יש שותפים מקרבנו. עורך האתר מתבסס, לא פחות ולא יותר, על "מומחה

טנק מצרי וטנק ישראלי פגועים בצומת "טרטור" – "לכסיקון" ב"חווה הסינית" (צילום מגיליון שריון 29)

לקרבות שריון", סא"ל דני קריאף (חבר עמותת יד לשריון).

וכך מרשה לעצמו "המומחה לקרבות שריון" מטעם עצמו קריאף לכתוב:

"פלוגת פלוגת יוחאי גלעד מבית השיטה... היה מ"פ באחד הגדודים של חטיבה 421 בפיקוד חיים ארז בשלב מסוים סופחה הפלוגה לחטיבת דני מט [55] והייתה אמורה להוביל את הכוח בציר "נחלה" כשדני מט הבין שאין לו יותר צורך בפלוגה ולאחר שהוא שמע ברשת הקשר על הסמטוכה הנוראית בצומת המוות "טירטור" לקסיקון", הוא החליט לשלוח את הפלוגה לצומת. וזאת מבלי לתאם את ההגעה עם אמנון רשף מח"ט 14 שהיה אחראי על הגזרה!...

אז כמי שלא היה שם בדיוק, אלא במרחק לא רב משם וכמי שיש לו כמה דקות... של ניסיון קרבי והכיר את הגזרה כמו את כף ידו, לאחר שירות של חמישה קווים בתעלה במלחמת ההתשה הסיפור הוא הרבה פשוט ממה שאתם חושבים בבלגן הנורא שהיה באותה לילה, עוד לפני שאכתוב את דעתי הסובייקטיבית לגבי גורלה של פלוגת יוחאי גלעד להלן מספר ציטוטים מקוצרים מהספר אבירי הלב גדוד 184 שממחישים את הכול:

אבי ליאור סמ"פ של אחת הפלוגות עמוד 251 בספר: היה שם הכול - טנקים התפוצצו פגזים ויריות, לא ראינו בדיוק מה קורה! ירינו במקלעים לעבר מקורות הירי? לאיזה מקורות ירי בדיוק ?

ציטוט שלי מודגש המשכנו בתנועה גם הנהג לא ראה כלום...

ציטוט של אלמוג המג"ד עמוד 262: באותו לילה ירינו לטווחים של מטרים ספורים, הטווח הכי רחוק היה 500 מטר עמדנו שם כל הלילה, ירינו כל הלילה לעבר האויב... ראינו הרבה מטרות... והדלקנו הרבה מטרות...

זאת עם טנקי פטון בלי שום אמצעי ראיית לילה * שוב ציטוט שלי... פשוט סיפורי פוגי...

עמודים 276 ו-277 מהספר, על צוות שהשמיד 15 טנקים להלן הציטוט: ישראל התותחן היה מעולה והוא תקע משהו כמו 15 טנקים... בלילה? בלי אמצעי ראיית לילה? עוד אחד מסיפורי הפוגי...

המשך ציטוט מהספר עמוד 264: הצוותים נשארו בפנים מחכים לאור יום לא לוקחים סיכון בקרב לילי שבו כולם יורים על כולם!!!

ולסיום ציטוט המחץ מפרי עטו של המג"ד אברהם אלמוג עמוד 258: שדה הקרב היה בלגן אימים אחד לא יודע מהשני מי אויב ומי ידיד?

זה אלמוג שעד היום טוען שלא היו ד"וצים! ועוד ציטוט שממחיש הכול. מעמודים 260, 261 ו-262 על טנק מצרי שנקלע בטעות לשיירה של 184.

תקראו את הספר ותבינו כמה זמן לקח להם להבין שמדובר בטנק מזרחי ולא בפטון למרות

צנחנים בדרך למשימה זמן קצר לפני חצית התעלה (מתוך הספר "ישראל 50" בעריכת יהודה שיק, דני דור, בן כספית, אילן כפיר. (צילום מגיליון שריון 19)

העובדות הבאות:

1. מפקד הפלוגה היה יוחאי גלעד ז"ל. עורך אתר "מדממים בחווה הסינית" מבלבל כנראה בינו לבין סרן געון גלעדי ז"ל, מ"פ טנקים מגדוד 407 שאף הוא נהרג בצומת טרטור-לכסיקון באותו לילה.

2. המשימה להגיע לצומת טרטור-לכסיקון הייתה מלכתחילה משימתה המשנית של הפלוגה, שניתנה לה בקבוצות פקודות בגדוד המקורי שלה (גדוד 599). לדברי המג"ד (מורג) והסמ"פ (עממי) הוטל על הפלוגה, לאחר סיום משימת הובלת חטיבת הצנחנים, להגיע לצומת ולסמן אותה למעבר גשר הגלילים. אכן, לא נעשה תיאום עם חטיבה 14 שהצומת הייתה בגזרתה.

3. מח"ט 247 (דני מט) הורה לפלוגה לאבטח אגף לתנועת חטיבתו לאזור הצליחה. לא ברור אם צומת טרטור-לכסיקון הוגדרה במפורש כמיקום אבטחת האגף, אך כאמור ממילא המשימה להגיע לצומת הוגדרה לפלוגה מראש בקבוצת הפקודות ביחידת האם שלה, כנקודה שבה עליה להתייבב עם סיום משימתה תחת פיקוד חטיבת הצנחנים. אכן, גם מח"ט 247 לא תיאם את כניסת הפלוגה לגזרה עם חטיבה 14.

4. למרות חוסר התיאום, פלוגה ח' (ובה 7 טנקים) חברה פיזית וללא תקלות לכווחת החיר"ם של חטיבה 14 שהצטברו מדרום לצומת (גדוד 424, גדס"ר חיר"ם 582, גדוד החיר"ם המאוותר בפיקודו של שמואל ארד, שלכל אחד מהם היה מצוות כוח טנקים מגדוד 407 - להלן "כווחת החיר"ם"). לכך שכוחות אלה לא פתחו באש על הפלוגה, שהגיעה אליהן מדרום, תרמה ערנותו של מח"ט 14, שהתריע למפקדי כווחת החיר"ם כי כל כוח טנקים שנמצא מדרום להם הוא בגדר "כלים שלנו", ואין לפתוח עליו באש (את ההתרעות, כמו גם את הדיווח של שמואל ארד על החבירה, ניתן לשמוע ברשת הקשר החטיבתית באתר האינטרנט של החטיבה)

שמדובר במרחק יריקה והמבין יבין...

וברשותכם אחזור לגורלה המר של פלוגת יוחאי גלעד כפי שאני מעריך שאכן קרה.

בטבלת הכוחות והמשימות לא היה ידוע שאמור להגיע באותה שעה כוח מצד דרום. אף אחד לא עדכן את כוחות 87, 184, 79, 407, הגדס"ר הבדואי, לגבי הגעת אותו כוח, מה עוד שהוא נשלח לגזרה שלא הייתה שלו כשמדובר בשיא הסמטוכה, שכל המפקדים מרמת מ"מ ומטה שקיבלו קבוצת פקודות של שתי דקות בכלל לא הבינו מי נגד מי.

אז שכל אחד מכם יעשה

אחד ועוד אחד ויבין...

למי שיש תיאוריה או עובדות אחרות מוצקות מוזמן להגיב."

כך כותב "המומחה לקרבות שריון" - תוכן הדברים, רמת הכתיבה והסגנון מדברים בעד עצמם, וכל מילה נוספת מיותרת. כדי לברר את העובדות לאשורן, בדקתי את המקורות הבאים:

- רשימת חללי חטיבה 421, הכוללת את שמות החללים, שיוכם היחידתי ומקום נפילתם.
- מאמר שכתב סגן מפקד הפלוגה בליל הצליחה, אליהו עממי, על הקרב של הפלוגה בצומת טרטור-לכסיקון - "פלוגת הטנקים 'חריף' לובשת כומתה אדומה", שהתפרסם ב"שריון" גיליון 19, באוקטובר 2003.
- ראיון טלפוני והתכתבות עם רס"ן (במיל') אליהו עממי.

האזנה להקלטות רשת הקשר של חטיבה 14 בליל הצליחה ועיון בתמליל ההקלטות. ההקלטות והתמליל זמינים לכל המתעניין באתר האינטרנט של החטיבה www.hativa14.org, והם מהדוקומנטים האותנטיים המרגשים ביותר ששרדו ממלחמת יום הכיפורים.

- ראיון טלפוני והתכתבות עם מח"ט 14 במלחמת יום הכיפורים, אלוף (במיל') אמנון רשף.

• התכתבות עם מפקד הגדוד שאליו השתייכה פלוגה ח', גדוד 599, תא"ל (במיל') עמי מורג. מכל המקורות הנ"ל, לרבות הצלבתם, עולות

5. חטיבה 14 לא הצליחה ליצור קשר רדיו ישיר עם המ"פ לפני שהתקדם לצומת.
6. פלוגה ח', בהתאם למשימה המקורית שלה, עברה את כוחות החיר"ם ונכנסה לצומת. מיד עם כניסתה לצומת נפתחה עליה אש ממגנן הנ"ט המצרי. תוך זמן קצר נדלקו 2 טנקים והושמדו, בהם טנק המ"פ יוחי גלעד שנהרג, ועמו עוד 5 מלוחמי הפלוגה וקצין חי"ר שסופח אליה כנווט. טנקים נוספים של הפלוגה נפגעו, ושרידי הפלוגה נחלצו לאזור כוחות החיר"ם שמדרום לצומת.
7. פלוגה ח', כמו היחידות האחרות שניסו לפתוח את פקק הצומת באותו לילה, נפגעה מטנקים ונשק נ"ט מצריים. ניסיון הפריצה של פלוגה ח' לצומת נכשל, כמו ניסיונות קודמים יותר ומאוחרים יותר באותו לילה. בניסיון פריצה מאוחר יותר של כוחות החיר"ם, שאף הוא נכשל, השתתפו שרידי פלוגה ח' – 3 טנקים בפיקוד הסמ"פ עממי (ללא נפגעים נוספים בפלוגה). מגנן הנ"ט המצרי בצומת טרטרור-לכסיקון חוסל רק בבוקר 16 באוקטובר.
8. אשר לטענות אתר "מדממים בחווה סינית" בגיבויו של קריאף:

 - לפלוגה ח' היו 7 חללים. כלומר – לטענה כי הפלוגה הושמדה כליל אין שחר.
 - כוחות החיר"ם היו מודעים לכניסתה של

פלוגה ח' למרחב הצומת, אשר התבצעה מתוך האזור שבו נמצאו, ולאחר חבירה פיזית איתם. בהקלטות רשת הקשר של חטיבה 14 אפשר לשמוע את מפקד הגדס"ר (שוניר) מדווח למח"ט 14 על מה שקורה לפלוגה, מנסה לסייע לפלוגה בירי ארטילרי, וגם קולט את נפגעי הפלוגה שחולצו מן הצומת.

- הגדודים הצפוניים של חטיבה 14, 79 ו-184, היו באותה עת מצפון לצומת לכסיקון-שיק, כלומר יותר מ-3 ק"מ מצפון לטרטרור-לכסיקון, והיו נתונים בקרב קשה מול תגבורות מצריות שהגיעו כל העת מצפון, וממילא לא היו במצב ובמיקום שאפשר "להשמיד את פלוגה ח'". ומעבר לכל זאת – מה לנו יותר מעדותו של עממי, סגן מפקד הפלוגה שכביכול הושמדה כליל: "... קרב האש מתנהל בטווחים קצרים כנגד חי"ר המצויד היטב בכלי נ"ט וטנקים" [עממי, "פלוגת הטנקים 'חריף' חובשת כומתה אדומה", **שריון 19**, אוקטובר 2003].
- אכן, הגעתה של הפלוגה לזירת טרטרור – לכסיקון נעשתה בחוסר תיאום, הן בשלב התכנון המוקדם והן בשלב כניסתה לזירה. אולם בפועל, כל הכוחות שבזירה היו מודעים להגעתה לאזור, צפו בכניסתה לצומת תוך שהיא סופגת מכת אש קשה, וסייעו ככל שישלחו בחילוץ. אין כל בסיס לטענה כי הפלוגה

הושמדה, או כי נפגעה מאש כוחותינו. מדוע אם כן, מרשים לעצמם "היסטוריונים ומומחים" מטעם עצמם לכתוב היסטוריה ללא בדיקה יסודית של העובדות, וקובעים קביעות נחרצות ללא כל בסיס, תוך הטחת האשמות כבדות במפקדים והכתמת מורשת הקרב של יחידות מפוארות – זו שאלה שאין באפשרותי לתת לה מענה. הנקודה שאני מנסה להדגיש כאן היא הסכנה שבתופעה. מספר האנשים שיש להם ידע לקרוא באופן ביקורתי את החומר "ההיסטורי" באתרים כאלה הוא מועט ביותר, ומטבע הדברים יתמעט עוד עם השנים. תלמיד או סטודנט שיבקש לחקור בעתיד את קרב החווה הסינית, ויבצע חיפוש זריז ברשת, יעלה במהרה על אתר "מדממים בחווה הסינית" ועלול להתייחס לאמור בו כאל אמת, מה גם שהדברים מתבססים על "מומחה לקרבות שריון". זוהי הסכנה שבמידע ההיסטורי הזמין ברשת. זהו מידע שבמקרים רבים איננו בדוק, אשר נכתב בלי שום מחויבות לאיזושהי דיסציפלינה של מתודולוגיה היסטוריוגרפית. אנחנו מתקוממים כאשר אנחנו נחשפים למקרים קיצוניים של עיוות ההיסטוריה, כשהדוגמה הקיצונית היא הכחשת השואה. ומה באשר לכתיבת היסטוריה חסרת אחריות מהסוג שתואר כאן?

הערה: (*) קרב החווה הסינית (שנקרא בהיסטוריוגרפיה הצה"לית גם מבצע "אבירי לב") היה למעשה מערכה שנמשכה 3 ימים, בין ה-15 ל-18 באוקטובר 1973. המערכה החלה בערב ליל הצליחה (ליל 15-16 באוקטובר) בהתקפה של אוגדת שרון (143) על מתחם החווה הסינית. בעיקר עול ההתקפה נשאה חטיבה 14 שתוגברה ב-2 גדודי טנקים מילואים ו-3 גדודים/כוחות צנחנים וחיר"ם סדיר ומילואים, וכן השתתפו בהתקפה יחידות מחטיבות 421 ו-600. חטיבה 14 פרצה אל לב המתחם, ניהלה קרבות עקובים מדם עם הכוחות המצריים, חלקם בטווחים של מטרים ספורים, ואפשרה את צליחת התעלה על ידי חטיבת הצנחנים (247) בפיקודו של דני מט, את קידום אמצעי הצליחה לטנקים ואת העברת כוח הצליחה המשוריין הראשון (חטיבה 421) לגדה המערבית של התעלה. למרות שהמערך המצרי במתחם נשחק וספג אבידות כבדות, הכוחות המצריים לא נשברו וגילו התנגדות עיקשת. משום כך הוכנסה לגזרה אוגדת אדן (162), שעליה הוטל להמשיך את המאמץ לטיהור מרחב החווה הסינית ולהרחבת המסדרון למרחב הצליחה, וזו הטילה למערכה בליל ה-16-17 באוקטובר את גדוד 890. הגדוד תקף את פאתו המזרחית של המתחם, ונקלע כמעט מידית לקרב היחלצות קשה, מבלי שהשיג את יעדיו. המערכה בחווה הסינית הסתיימה כשחטיבה 14 השלימה את כיבוש לב המתחם בערבו של 18 באוקטובר.

הערה של סא"ל (במיל') ד"ר עמיעד בזנר: עודד מגידו תוקף בעיה אופיינית להיסטוריה בת ימינו. היכולת הקלה להתבטאות מרבית תוך שימוש באמצעי תקשורת מודרניים ללא בקרה מקצועית. כתוצאה מכך זיכרונות פרטניים, שמועות שאינן מבוססות וניסיונות להאדיר או להשמיץ מפקדים ויחידות זוכים לתהודה רבה. לפי עודד מגידו וגם לפי ניסיוני הדל, מעיון בוויקיפדיה, אתר זה מושפע מאוד מהכותבים השונים וכנראה אינו מסוגל לבור את המושג מהתבן בעיקר כאשר הנושא קשור בפרשנות לעובדות היסטוריות מהזמן הלא רחוק ולעתים אף לעובדות עצמן. לפי מגידו ניסיונותיו לשנות את הוויקיפדיה ביחס ל"חווה הסינית" עלו בתוהו. איני סבור שקיימת תרופה למצב זה אלא בכתיבת מחקר היסטורי מוסמך על קרבות אלה ואחרים. לפי הידוע לי **עמירם אזוב**, חוקר במחלקת היסטוריה, השלים מחקר על פיקוד הדרום במלחמת יום הכיפורים. אין זה מבטיח שמי שמחזיק בדעות או באמונות אלה ואחרות ישתכנע מהמחקר אבל לפחות תתקיים גרסה מחקרית המבוססת על מסמכים, עדויות ורשתות קשר. עניין אחר הוא אתרים של יחידות המתמקדים במה שאירע ביחידה. בדרך כלל זה זיכרון סלקטיבי שנועד לתרץ או להצדיק את פועלן ובה במידה אף להשמיץ דרגים אחרים ויחידות שכנות במקרה של כישלון. עדיין לא נמצא הפסיכולוג שישכנע אדם שמה שהוא זוכר הוא אינו נכון או מדויק. דבר אחר הוא התייחסות של אותם אתרים לאירועים שקרו ביחידות אחרות. במקרה כזה גרסה מחקרית מוסמכת או זיכרון נגדי הם התרופה היחידה היכולה להעמיד תמונת מצב עדכנית מול סיפור המבוסס על שמועות.

המקרה של פלוגת "חריף" תואר בכתבה שכתבתי ופורסמה בגיליון "שריון" בספטמבר 2008, "קרב הטנקים (השריון) האכזרי ביותר בהיסטוריה". והיא מבוססת על רשת הקשר החטיבתית וכן על כתבתו של רס"ן (במיל') אליהו עממי, שהיה סמ"פ של הפלוגה "פלוגת טנקים 'חריף' חובשת כומתה אדומה" – ראה: "שריון" גיליון 19, אוקטובר 2003. מתיאור הדברים של מגידו לא נראה לי שהאתר של יוצאי גדוד 890 התייחס לפרסומים אלה וגרסתו פורסמה כפי שהיא.

השאלה הגדולה האם כתבה כמו של מגידו תביא לשינוי ערכים בכל האמור לפרסומים השונים? אני בספק רב אם אכן יחולל הדבר שינוי מהותי במקרה הטוב זה יעורר מחדש ויכוח עקר כאשר כל צד מתבצר בעמדתו. אני חוזר על עמדותי – רק מחקר מוסמך, המבוסס על עובדות, מסמכים וכו' ושגם הוא נתון לביקורת, יכול להעמיד גרסה הקרובה יותר לאמת ההיסטורית כנגד זיכרונות סלקטיביים וסברות שאין להם בסיס,